

system 3R

DATE
1995-01-17

OUR REF.
AG/mh

Bilaga 5

Skattemyndigheten i Stockholm
Länsskattekontoret

106 61 STOCKHOLM

SKATTEMYNDIGHETEN STOCKHOLMS LÄN			
Länsskattekontoret (0170)			
1995 -01- 2 4			
A			

BEMÖTANDE AV TAXERINGSFÖRSLAG 1994-11-28

Dnr.: 0170-73066-94/500

UNDERSKOTTSAVDRAG

Faktiska omständigheter

I april 1992 var likviditeten slut samt det egna kapitalet förbrukat i System 3R-koncernen. Sparbanken beviljade m h t värdet av de immateriella rättigheterna ytterligare krediter om 17 Mkr.

Villkoren var:

- 1) Ny VD, Erik Andersson, i både Holding och International.
- 2) Kjell Brändström styrelseordförande.

Kopia av Sparbankens brev bifogas som bilaga 1.

Bankernas villkor uppfyllades såvitt gällde ordförandeposten och ny VD i International. I Holding kvarstannade dock Ramsbro som VD. I april 1993 påminner Sparbanken Ramsbro om villkoren för krediten (det vill säga "Du skall avgå som VD även i Holding"). (bilaga 2)

Ramsbro förvärvade genom ett avtal 18 juni 1993 samtliga varumärken och patent från Holding (bilaga 3). Sparbanken reagerar kraftfullt då de får kännedom om transaktionen genom ett brev till styrelsen för Holding (bilaga 4).

I brev till Sparbanken förklarar Ramsbro att köpeavtalet för patent och varumärken annulleras (bilaga 5).

I september 1993 har Sparbanken tröttnat och totalt tappat förtroendet för Ramsbro. Banken säger upp samtliga krediter. Under oktober 1993 kallar Ramsbro till extra bolagsstämma och entledigar Brändström från ordförandeposten. Kopia av bolagsstämmoprotokollet bifogas som bilaga 6.

Under november 1993 tvingar Ramsbro bort VD Erik Andersson och säger upp två personer i ledningsgruppen, Åke Hjalmarsson och Håkan Rosander. Dessa personer hade Sparbankens förtroende. Sparbanken kontrar därför med att lämna in en konkursansökan. Konkursen skulle verkställas den 6 december 1993.

Alltsedan våren/sommaren 1993 hade Ramsbro fört diskussioner med ett antal presumtiva investerare. Företagskapital och Nordquist (F&N) tillhörde dessa. I samband med bankens konkursansökan träffades den 3 december ett avtal om att förvärva 10% av Ramsbros aktier i Holding. Samtidigt träffades avtal om köp av 9,988% av aktierna i dotterbolaget International från de fyra fysiska personer som tidigare innehåft dessa.

Avtalet mellan Ramsbro och F&N är påkallat och författat av Ramsbros rådgivare. Genom avtalet behöll Ramsbro möjligheten att ordna finansiering på egen hand.

§2 har tillkommit på initiativ av Sparbanken. Man ville inte ytterligare en gång råka ut för att Ramsbro bröt överenskommelsen på det sätt som skedde efter kreditgivningen den 10 april 1992. Av §3 framgår att konkursansökan skall återtas av bankerna genom den uppgörelse som träffas. §5 i avtalet är endast en ytterligare säkerhet för att patent, varumärken etc verkligen är Holdings egendom och inte Ramsbros.

Den 3 december (samma dag) erhåller Sparbanken en option om att förvärva Ramsbros resterande 90% av aktierna i Holding för 1 krona (bilaga 7). Köpoptionen avropas av banken den 21 februari 1994. Fram till och med denna dag har Ramsbro möjlighet att behålla sina aktier om han kan ordna finansieringen. Att detta är det faktiska förhållandet kan bekräftas av Sparbanken vid en förfrågan.

Den valda lösningen som utmynnar i avtalet den 3 december är en interimistisk lösning. Advokat T. Setterberg och revisor S. Thoresson utgår då ur styrelsen. Thoresson hade för Holdings räkning undertecknat patentförsäljningen till Ramsbro och hade av denna anledning inget som helst förtroende hos Sparbanken. Setterberg satt som ordförande i Holding och hans passivitet i samband med patentförvärven upprörde banken. Det var då naturligt att dessa båda ersattes med representanter för de nya delägarna.

Vid denna tidpunkt fanns det flera tänkbara lösningar beträffande ägandet i System 3R-koncernen.

- Ramsbro behåller aktierna och får finansiering från annat håll.
- Banken avropar sin option och säljer till någon helt extern köpare.
- Banken avropar sin option och avyttrar aktierna till Svea Tornet.
- F&N förvärvar resterande aktier i bolaget.

Det blev den sistnämnda lösningen men detta blev inte klart förrän under 1994.

F&N hade naturligtvis för avsikt att förvärva ytterliga aktier i Holding eller International. Detta var dock kopplat till olika typer av villkor.

Det första och viktigaste var att Ramsbro inte ordnade finansieringen på egen hand. Klarade han detta fick han behålla sina aktier.

Det andra villkoret var att kreditgivarna lämnar ackord på betydande belopp. Sålunda har Industrikredit utlovat ett ackord 26/1 (bilaga 8). CMA beviljar ett ackord 2/2. Huvudkreditgivarna Sparbanken och Nordbanken beviljar ackord slutligen den 25/2. Ett absolut villkor för att ackord skulle fås från kreditgivarna var att nytt kapital skulle tillföras om 20 Mkr. Detta skedde också samtidigt med att bankerna beviljade ackord 25/2.

Invändningar mot slutsatser i taxeringspromemorian

Ramsbro har inte givit köparna fullmakt att utan några begränsningar rösta för samtliga aktier i moderbolaget. Fullmakten gäller den extra bolagsstämma som skall hållas med anledning av avtalet. Fullmakten har för övrigt inte utnyttjats vid denna stämma vilket bifogad kopia av stäm-
moprotokollet utvisar (bilaga 9).

Ramsbro hade möjlighet att hålla extra bolagsstämma dagen efter eller vilken dag som helst eftersom han de facto kontrollerade 90% av rösterna/aktierna. Enligt ABL 9 kapitel, 6§ kan ägare till en tiondel av aktierna kalla till extra stämma. Bankerna hade förmodligen reagerat med en omedelbar konkursansökan, men om Ramsbro ordnat finansieringen på egen hand skulle detta inte vara något problem.

Slutsatsen på sidan 7 att köparna blivit "på ett med äganderätt jämförligt sätt innehavare av aktierna" blir av samma anledning felaktig. Köparna har inte fått någon obegränsad rösträtt till aktierna. Att Ramsbro avgått som VD är korrekt men har ingenting med äganderätten till aktierna att skaffa. Detta var sedan tidigare ett oeftergivet krav från Sparbanken. Han kunde, såsom ägare, tillsatt annan styrelse som utsett av honom anvisad VD.

I praktiken låg inflytandet i bolaget hos kreditgivarna och då i första hand hos bankerna, Nordbanken och Sparbanken. Detta är ju knappast något ovanligt när företag hamnar i krissituationer. Att bankerna i kraft av sin kreditgivning kan ställa mycket långt gående krav på sina kunder innebär inte att bankerna blir ägare till aktierna eller på ett sätt som kan jämföras med ägare.

Förhållandet i nu aktuellt fall kan inte på något sätt jämföras med rättsfallet RÅ 80 1:91 (I och II). Här hade de nya ägarna tillskjutit vinstmedel från sina egna verksamheter, i ett fall till och med med retroaktiv verkan. Det är då uppenbart att man skaffat sig kontrollen över aktierna. Något sådant har inte förekommit i System 3R. Endast normala affärstranskationer har företagits. Till detta kommer att det var Sparbanken som i sin kraft av kreditgivare ställde villkor för Ramsbro, inte de nya delägarna. Någon liknande situation fanns inte i RÅ 80 1:91. RÅ 81 1:2 är överhuvudtaget inte relevant. Rättsfallet bekräftar bara att det är tillträdet till aktierna som är avgörande, inte avtalsdatum.

Sammanfattning

F&N hade inte äganderätten till mer än 10% av aktierna i Holding och 9,988% av aktierna i International vid utgången av 1993. Det var inte klart att man skulle förvärva ytterligare aktier förrän

under 1994. Villkoret för ytterligare förvärv var att International fick ackord. Dessa ackord beviljades inte under 1993 utan först under 1994. Huvudbanken krävde i sin tur kapitaltillskott för F&N för att bevilja ackord i den omfattning som skedde.

Sparbanken krävde, vis av tidigare erfarenhet, att rösterna på den kommande bolagsstämman tillföll F&N. För att ytterligare gardera sig mot aktioner från Ramsbro av det slag som tidigare skett krävde banken en köption från Ramsbro avseende dennes 90% av aktierna till Sparbanken. Han var fri att återfå optionen under förutsättning att finansieringen kunde ordnas. Mot denna bakgrund kan man inte påstå att någon annan än Ramsbro innehade aktierna på ett med ägande jämförligt sätt.

Innebörden av SIL 2§ 15 MOM

Även om man skulle komma till slutsatsen att det skett en ägarförändring i International under 1993, vilket bolaget bestrider, är bolagets bedömning att det är de underskottsavdrag som kvarstår vid utgången av 1993 som går förlorade. Inte de som fanns vid utgången av 1992.

Systemet med "rullande" underskott infördes 1991. Härigenom skall bolaget vid utgången av 1992 kontrollera att aktierna ägs på ett visst sätt och jämföra ägandet med ingången av 1991.

Klaras "spärren" rullas underskottet vidare till 1993. Vid utgången av 1993 görs en ny prövning, klaras inte denna går underskottsavdragen förlorade. De går dock inte förlorade retroaktivt som skattemyndigheten menar. Bolagets tolkning stöds av specialmotivering till 2§ 15 mom, prop 1989/90:110 sidan 697 "Spärren innebär att ett underskott inte får föras vidare till det följande (vår understrykning) beskattningsåret". Det vill säga en otillåten ägareförändring under 1993 får effekt på det följande beskattningsåret 1994. Någon förändring av 1993 skall inte göras på annat sätt än att utgående underskottsavdrag skall nedsättas till 0.

SKATTETILLÄGG

För det fall att bolagets bedömning av äganderätsfrågan mot förmodan inte delas av skattemyndigheten bör något skattetillägg ändå inte påföras.

Skattemyndighetens bedömning att aktierna innehas "på ett med ägande jämförligt sätt" vilar i det här fallet på en mycket skör tråd. Förhållanden kan inte på något sätt jämföras med RÅ 80 1:91. Där hade köparna tillfört vinstmedel från sina egna verksamheter. I International har endast normala affärstransaktioner skett. Inte heller rättsfallet RÅ 81 1:2 är tillämpligt. Här framgår det av överlåtelseavtalet att aktierna övergår till köparen under förluståret.

Det måste därför sammantaget anses att bedömningen är så vanskelig att det är direkt stötande att påföra skattetillägg.